

DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINIS IR
TIKRYBES MINTIES LAI-
TVIUVI DIENRASTIS AME-
RIKOJE.

DRAUGAS

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL
LITHUANIAN DAILY IN
AMERICA.

IN TWO PARTS
"Draugas," 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS PIRMADIENIS, VASARIO-FEBRUARIS 18 D., 1935
No. 41 3c A COPY ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879 Telefonas: Canal 7790 METAL-VOL. XIX

GRANDIOZIŠKAI PAVYKO CHICAGOS LIETUVIAMS LIETUVOS NEPRIKLAIMSOMYBES MINEJIMAS

Visose lietuvių kolonijose-parapijose įvyko įvairios pramogos

VISUR PAREIKSTA PASIRYZIMO IŠLAISVINTI VILNIŲ

Užvakar ir vakar Chicagos ir apylinkių, taip pat Kenosos, lietuviai iškilmingai minėjo Lietuvos Nepriklausomybės 17-os metų sukaktuvės. Visur nepamirštai gražiai ir tvarkingai pavyko šios mūsų tautos šventės minėjimas. Visose kolonijose-parapijose įvyko gausingi lietuvių susirinkimai. Vienu šventė minėta koncertais, kitur kitokiomis pramogomis. Visur buvo sakomos prakalbos. Per prakalbas reikėta griežtojo pasiryžimo dar daugiau pasiaukoti Vilniaus atgavimo reikalui. Nuosirdžiai pritari-

kalbėtojams, kad tas atsiekti tegalima tik vienu visų lietuvių veikimu. Tad pasiryžta vieningai veikti visais tautos reikalais. Ypač Vilniaus atgavimo klausimu neturi būt tarp lietuvių pakrikimo. Tik septyniolika metų, kaip Lietuva atsikovojo laisvę ir nepriklausomybę, o šiandien ji jau atsistojusi ant stipraus valstybinio pagrindo. Šis faktas džiugina kiekvieną lietuvių išeiivį, kurs padėjo lietuviui atgauti Nepriklausomybę, atsistatyti ir padės jai ateityje kovoti su tautos priešais.

TAUTŲ SAJUNGA VĖL GYVENA KRIZI

PARYZIUS, vas. 16.

Tautų Sąjunga gyvena naują krizę ir šį kartą ne bi koki. Etiopijos imperatorius ir jo vyriausybė šaukia T. Sąjungos pagalbos. Italija grąsina Etiopijai. Mussolinis, iš tikrųjų, rengias karan. Jis rengias pulti Etiopiją, sakoma, su Prancūzijos sankeija. Nė Anglija nesipriešina Mussolinio žygiams. O kaip kartas šios visos trys didžiosios valstybės — Anglija, Prancūzija ir Italija, sudaro T. Sąjungos visą mugarkaulį. Tad kokių gi būdu T. Sąjunga gali gelbėti Etiopijai? Štai, jai ir krizis. Priklausančių Sąjungai kitų valstybių balsas yra mažos reikšmės. Tuo tarpu iš Itymo pareina žinių, kad šiandien siunčiamas Afrikon pirmasis gaušingas italų kareivių kontingentas. Paskui šį bus siunčiami ir kiti. Mussolinis pareiškia, kad Etiopija yra barbariškas kraštas ir laikas ten inaguruoti Europos civilizaciją. Kultūra, tai jau kitas dalykas. Idomu, kaip T. Sąjunga išsisuks iš to nepaprasto krizio.

NUBAUSTOS 4 MOTERYS

BERLYNAS, vas. 16. — Hitlerio teismas nubaudė keturias jaunas moteris už šnipinėjimus. Dvi jų nubaustos mirties bausme.

KITAS NACIŲ PARTIJOS VALYMAS

BERLYNAS, vas. 16. — Visa eilė nacių partijos ir pačios vyriausybės aukštesniųjų viršininkų ir valdininkų staiga pradėjo nykti iš viešojo gyvenimo. Iš pradžių visaip apie tai galvota. Pagaliau iš patikimų šaltinių sužinota, kad kanelerio Hitlerio įsakymu iš naujo valoma nacių partija. Pašalinami įtariami neistikimybėje gaivalai, nepaisant jų užimamų pozicijų. Jie suimami ir uždaromi į kalėjimus, arba siunčiami į koncentracijos stovyklas. Ten jie teisiami ir baudžiami. Ir ta visa procedūra atliekama slapta. Apie tai nepažinodama jokių žinių. Tik žmonės kalba ir tai su dideliu atsargumu.

ISKELIA GRAFTUS, POLITINIUS PALANKUMUS

WASHINGTON, vas. 16. — Kongreso žemesnieji rūmai turi rezoliuciją, kad paskirti komitetą ir jam pavestti ištirti HOLC (Home Owners Loan Corporation) pasireikšusius graftus ir politinius favoritizmus.

TRENTON, N. J., vas. 16.

Ryšium su Hauptmanno nubandimu New Jersey valstybės gubernatorius gavo grašinių.

NACIAI PUOLA KARDINOLĄ

JO EMINENCIJA ISKELE FORMALŲ PROTESTĄ PRIEŠ JUOS

MUNICHAS, Vokarija, vas. 16. — Nacių vokiečių mokyklų sąjunga surengė čia susirinkimą, į kurį suvyko šimtai nacių ir įvairios rūšies padaužų. Susirinkime kalbėta apie įvykusią katalikų vaikų registraciją mokyklų lankymui. Imta kolioti Jo Emin. Kardinalas Faulhaberis, Municho arkivyskupas. Girdėjo ir grasinimų.

Jo Eminencija pasiuntė Berlynan formalią protestą prieš nacių įsivyravimą ir savvalį veikimą, kad uždarius katalikiškas pradžios mokyklas. Šiais smerktiniais savo žygiais naciai peržengia konkordato 23 straipsnį, kurs nu stato, kad katalikai tėvai nevaržomai parenka mokyklas savo vaikams.

Šis mokyklų reikalu konkordato straipsnis pasirašytas, bet dar neratifiktuotas.

VARŠUVOJ MIRĖ BOLŠEVIKŲ AUKA VYSKUPAS

VARŠUVA (per pašta). — Šv. Elzbietos seserų ligoninėje mirė buvęs Petrapilio apaštališkas delegatas vyskupas Antanas Maleckis, 73 metų amž., kuriam sveikatą ir gyvastį pakirto Rusijos bolševikai, kankindami jį kalėjimuose ir paskiau sunkiaisiais darbais Sibire. Ir tik už tai, kad vyskupas skelbė Dievo žodį Rusijos katalikams, jiems gelbėjo ir rūpinosi jų likimu.

Bolševikai paleido velionį iš Sibiro katogros ir podraug su kitais kaliniais ligos parblokštą prisiuntė Lenkijon. Nebuvo galimybės pasveikti kankiniui vyskupui.

MANDŽIOKE SUIMTI 4 KOMUNISTAI

HARBINAS, vas. 16. — Mandžiuko policija areštavo keturis rusus komunistus, rytinio kinų geležinkelio darbininkus. Kaltinami sankalbiu sudinamituoti šio geležinkelio vieną svarbų tiltą.

KRATA BOETTCHERIO BUTE

KLAIPĖDA. — Ryšium su advokato Boettcherio suėmimu Kariuomenės Teisme, Valstybės Saugumo policija, valstybės gynėjo įsakymu, padarė kratą Boettcherio bute ir jo raštinėje. Rasta įvairios medžiagos, kuri dabar peržiūrima.

MINĖTOS ŠV. TĖVO KARŪNAVIMO SUKAKTUVĖS

POPIEZIUS AUKŠTAI PAGERBTAS PER PAMALDAS WASHINGTONĖ

WASHINGTON (per pašta). — Čia aukštai pagerbtas Šventasis Tėvas Popiežius Pijus XI trylikos metų karūnavimo sukaktuvių progą šio vasario m. 12 dieną.

Nekalto Prasidėjimo krašto šventovėje įvyko iškilmingos aukštosios šv. Mišios. Pamaldose buvo apaštališkas delegatas U. S., Jo Eksc. arkivyskupas A. G. Cicognani, ir visa eilė aukštųjų krašto prelatų. Pamokslą sakė J. E. Pittsburgho vyskupas H. C. Boyle.

Vyskupas kalbėjo apie Kristaus įsteigtą Bažnyčią ir žmonijos išganymui paliktą krikščionišką tikėjimą ir Šv. Petru, pirmajam Rymo vyskupui ir Kristaus vikarui pažadėjimą, kad jo tikėjimas ir tikėjimo tiesų aiškinimas bus apsaugotas nuo klaidų. Tas Kristus žadėjimas liečia visus Šv. Petro įpėdinius — popiežius, kurie per ilgiausius metus nekildingai valdo Bažnyčią, nepaisant didžiausių kliūčių.

Popiežius Pijus XI visą laiką susiduria su didžiausiomis kliūtimis. Nežiūrint to, jis nugalėtas tas kliūtis, visas prieš Kristaus Bažnyčią ir tikėjimą pasireiškančias audras ir plečia Kristaus karaliavimą visam krikščioniškam pasauly, visų geros valios žmonių širdyse.

Vyskupas Boyle gilaus nuosirdumo žodžiais išpažino karštą prieš Šventojo Tėvo ir Šventojo Sosto prisirišimą, gilią Popiežiui pagarbą ir klusnumą, kaip vyriausiajam dvasiskam autoritetui, kurs valdo mūsų Bažnyčią ir visą katalikišką pasaulį palaiko vienybėje.

Per Jo Eksc. arkivyskupą A. G. Cicognani, kaip personalį Šventojo Tėvo atstovą, vyskupas Boyle sveikino Šventąjį Tėvą, linkėdamas ilgiausių metų sveikam laimingai valdyti Kristaus Bažnyčią.

PAGERBTI JAPONAI KENTĖTOJAI

VATIKANAS, vas. 16. — Gesu bažnyčioje įvyko pamaldos per japonų kentėtojų šventę. Pamaldose buvo japonų ambasadorius Italijai ir ambasados štabo nariai.

MACON PERNAI PAŽEISTAS

TINKAMAI NEPATAISYTAS, NES ĮSAKYTA JAM SKRISTI

SAN FRANCISCO, Cal., vas. 16. — Sulūžusio ir nukendusio diržablio Macon kai kurie įgulos nariai iškelia aikštėn, kad šio oro laivo pelekai jau pernai buvo sugedę. Vienas tų pelekų (apatinis) buvo atlūžęs nuo diržablio struktūros.

Sakoma, ant greitųjų tas sugedimas šiek tiek pataisytas ir Macon pasiūstas naujon žvalgybon.

Ir pati Macono vyriausioji vadovybė nenumatė, kad dėl paleko sugedimo kas blogesnio galėtų įvykti.

AUKŠTINA AMERIKOS KATALIKŲ VEIKLĄ

RYMAS, vas. 16. — Vatikano laikraštis Osservatore Romano spausdina kun. M. Barbera, S.J., straipsnius apie Amerikos J. Valstybių katalikų veiklą dorovės atžvilgiu. Autorius ypatingai amerikiečius katalikus aukština už Padorumo Legijono organizacijos palaikymą ir plėtimą. Šį katalikų darbą jis vadiną apaštališka kampanija, kuri vedama Šventojo Tėvo Pijaus XI nurodymais.

Kun. Barbera pažymi dar ir tą faktą, kad prie tos katalikų veiklos yra prisidėję protestantai ir žydai. Filmų gamintojai yra priverčiami kapituliuoti ir purvinių filmų gamyba nutraukiama.

FLANDINAS LAIMĖJO PASITIKĖJIMĄ

PARYZIUS, vas. 16. — Svarstant vyriausybės planą bedarbių šelpimui Prancūzijos parlamento dauguma balsų reikškė pasitikėjimo premjero Flandino vyriausybe.

Tas įvyko tuojuo po to, kada premjeras aštriais žodžiais nupeikė stambiusius krašto piniguočius, kurie kovoja prieš vyriausybės planus.

HAUPTMANN PASIŪSTAS KALEJIMAN

TRENTON, N. J., vas. 16. — Vietos valstybės kalėjiman atvežtas iš Flemingtono nuabaustas mirties bausme B. R. Hauptmann. Jis nuolat pakartoja, kad yra nekaltas.

Per sausių bedarbių šelpimui Illinois valstybė išleido 12,528,243 dol.

ŠV. KAZIMIERO SESĖRYS LIETUVOJE TVARKOSI SAVYSTOVIAI

KAUNO ARKIVYSKUPUI VADOVAUJANT ISSIRINKO VIRŠININKE IR TARYBĄ

Grįžta Amerikon Motina Maria ir Sesuo M. Vincenta

("Draugo" Zinėsis)

Šv. Kazimiero Seserų Kongregacija Lietuvoje pradeda naują istorijos lapą: Kauno arkivyskupo parėdymu jos pačios išsirinko sau vyriausiąją viršininkę ir tarybą. Į rinkimus atvyko ir jiems vadovavo patsai Kauno arkivyskupas, J. E. Juozas Skvireckas. Vyriausiaja Kazimieriečių viršininke Lietuvoje išrinkta Sesuo Maria Angela (Braškaitė). Viršininkės patarėjomis ir Kongregacijos Tarybon išrinktos: ses. M. Genovaitė Natkevičiūtė, ses. M. Filiomena Marceikiūtė, ses. M. Alfreda Rakutytė ir ses. M. Bonifacija Andziulaitė. Ekonomės pareigos teko ses. M. Gerardai Užsniatškaitė. Pažaislio vienuolyno viršininke išrinkta ses. M. Genovaitė. Jos patarėjomis bus ses. M. Felicita Iškauskaitė ir ses. M. Serafina Valavičiūtė.

metais atidarė savo skyrių Lietuvoje, seserei M. Angelai teko naujokių lavintos pareigos. Grįžus Amerikon 1928 metais pirmajai Pažaislio vienuolyno viršininkei, gerb. motinai M. Immaculatai, jos pareigos teko ligišiol eiti ses. M. Angelai.

Iš keturių pirmųjų seserų Kazimieriečių Lietuvoje beliko viena ses. M. Angela, ir ji šiais metais galutinai perėjo į Šv. Kazimiero Seserų Kongregaciją Lietuvoje. Jai auklėjant išlavintos pirmutinės vienuolės Kazimierietės tėvų. M. Filiomena Marceikiūtė, nėje ir kuomet štai, arti du mėnesiu atgal, Lietuvoje Šv. Kazimiero Seselės susiorganizavo į atskirą juridinį vienetą, tai jų pirmosios vyriausios viršininkės pareigos tenka tai, jau palaužtos sveikatos pasišventusiai amerikietei lietuvaitei — gerb. ses. Marijai Angelai.

Amerikos Šv. Kazimiero Seserų generalė viršininkė, gerb. motina Maria, kuri tiek daug prisidėjo prie Šv. Kazimiero Seserų įsikūrimo Lietuvoje, ėmė dalyvumą gruodžio 26 d. rinkimuose Pažaislije ir sykiu su ses. M. Vincenta pastaromis šio mėnesio dienomis parvyksta Amerikon. Kuomet Kazimierietės 1920 kon.

GUBERNATORIUS PRIEŠ PIRKIMO MOKESCIUS

PHILADELPHIA, Pa., vasario 16. — Pensilvanijos valstybės naujų mokesčių programon įterpta ir pirkimo mokesčiai (politikieriai sako, kad tai "pardavimo"). Valstybės gubernatorius G. H. Earle griežtai priešinas pirkimo mokesčiams, kadangi šie mokesčiai daugiausia nukreipti prieš vargšus.

NUBAUSTI GIRTI AUTOMOBILININKAI

Chicagos automobilių trafiko teisme teisėjas C. C. Smith nubaudė po keletą parų kalėti ir po 100 dol. baudos penkis asmenis, kurie būdami girti drįso važinėti automobiliais.

KAUNAS. — Teko sužinoti, kad manoma atidaryti 50 naujų pašto agentūrų. Tuo reikalu pasiūstas raštas susi siekimo ministeriui.

ARKITEKTAS LAIMĖJO 137,000 DOLERIŲ

Buvusiais geraisiais laikais Cooko apskrities stambieji politikieriai sugalvojo Chicago pastatyti keletos milijonų dolerių vertės miesto auditoriją. Planus padaryti, pavedė architektui E. E. Hall. Šis atliko pavestą darbą ir Chicagos piliečiai balsavimu pripažino 5 milijonų dol. bonų laidą auditorijos statymui.

Atėjo blogieji laikai ir auditorijos statymas paneigtas. Arkitektas reikalavo iš Cooko apskrities atlyginimo už savo darbą ir apskritis atsakė jam atlyginti. Tada visas reikalas paduotas teismams. Vieni teismams vienai, kiti kitaip sprendė šį klausimą. Dabar vyriausias valstybės teismas pripažino architektui 137,000 dol. atlyginimo už jo darbą. Medikų draugija priešinga žmonių apdraudai ligoje.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

"DRAUGAS"

Šeštą kartą kasdien, iškyrus sekmadienius... PIRMAKARTIS KAINA: J. Amerikos Valstybės...

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday. SUBSCRIPTIONS: One Year - \$4.00; Six Months - \$2.50...

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

KLAIPĖDOS REIKŠMĖ LIETUVAI

"M. R." viename straipsnyje apie Klaipėdos reikšmę Lietuvai taip rašo: Klaipėdos krašto išvadavimas iš vokiečių jungo yra žymiausias lietuvių tautos istorinis įvykis nuo Vytauto Didžiojo laikų...

Ką reiškia mums Klaipėda - visi suprantame be jokių aiškinimų. Jei šiandien neturėtume Klaipėdos, tai būtų sunkiai įmanoma atsilaikyti prieš neteisėtus Vokietijos žygius...

O kaip kitos tautos tokį laimėjimą įvertina, matyti iš šių pavyzdžių. Keturiolika metų prancūzai ruošėsi atsitiinti Elzaso ir Loreno sritis, kurias buvo priversti atiduoti Vokietijai po nelaimingo 1870-71 m. karo...

Stai, sausio 13 d. įvyko plebiscitas Saro krašte. Saro kraštas savo plotu yra net truputį mažesnis už Klaipėdos kraštą, nes turi tik 1912 kv. kilometrų...

Saro kraštas savo plotu yra net truputį mažesnis už Klaipėdos kraštą, nes turi tik 1912 kv. kilometrų. Bet Vokietija, stengdamasi palenkėti gyventojus savo pusėn, išleido didžiules sumas propagandai, kad tik toji sritis jai tektų.

Jei taip elgiasi didelės valstybės, kurios turi plačius žemių plotus, tai mes turim tikėtis, kad ir mes turim tikėtis, kad ir mes turim tikėtis, kad ir mes turim tikėtis...

Klaipėdos kraštas turi nepalyginamai daugiau reikšmės Lietuvai, negu Elzasas ir Lorenas Prancūzijai arba Saras - Vokietijai. Jei prancūzams ar vokiečiams tai yra daugiau garbės, negu gyvenimiškojo būtinumo, klausimas, tai Klaipėdos kraštas yra mūsų gyvybės reikalas.

Bet, deja, šią suteiktą laisvę ir pasitikėjimą sumanė piktam išnaudoti saujelė svetimų atsisabstėlių, kurie kelerius metus aktyviai priešaisi drumstė ramybę krašte ir judosiškai ruošėsi jį nuo Lietuvos kūno atplėšti.

ORGANIZACIJOS IR BLAIVYBĖ

Mūsų idejinės organizacijos turėtų daugiau rūpintis žmonių blaivavimo darbu, nes anot "Tr.": Stipri moralinė tautos jėga glūdi jos fizinėje ir psichinėje sveikatoje. Atskirų asmenų pasiryžimas ir iniciatyva prisideda prie visos tautos augimo.

Nauja Priešvalstybinė Organizacija Klaipėdos Krašte

Išardžius Neumanno, Zaso ir kitų vadovaujamą priešvalstybinę organizaciją, Klaipėdos krašte buvo apribotas teroras ir nacių veikimas. Bet paskutiniuoju laiku šis hitlerininkų veikimas vėl pagyvėjo.

Trečiaji tos šmeižto organizacijos grupėi priklauso valdininkai, mokytojai ir keliaujantieji įvairių firmų agentai. Šios grupės nariai, pasinaudodami padėtimi, sužino kiekvieno piliečio nusistatymą ir praneša apie organizacijai negeistus asmenis pirmos grupės agentams, kad jie prieš tuos asmenis išvystytų akciją.

Šalia tos propagandos - organizacijos - yra gerai išvystytas ir špiunazas, kuriame dalyvaujančių asmenų pavardės Lietuvos valdžios atitinkamoms įstaigoms yra žinomos. Išskylančios šios naujos nacių organizacijos planams ir veikimui, rimtesni Klaipėdos krašto gyventojai tuojau iš jos šalirsi, bijodami susilaukti naujos valstybės išdavimo bylos.

Ar Ilgai Tvers Nacių Režimas Vokietijoje?

"Figaro" paskelbė plačią Hitlerio dabartinės būklės charakteristiką, apie jo santykius su reichswelru ir apie įvykius, kurie gali būti 1935 m. Straipsnio autorius nepasirašė, tačiau redakcijos pastaboj pasakya, kad jis yra "vienas žymių vokiečių veikėjų, kuris labai gerai žino visą Vokietijos dabartinę būklę".

Straipsnio autorius nė kiek neabejoja, kad Hitlerio dienos jau esančios suskaitytos ir kad jo valdžia nesulauksianti 1936 metų.

telių ir kaimų pramogas, pasilinksminimus, šių apsiliginimų ir net kruvinomis peštynėvakarėlius. Ten tvarka pavyzdinga, kur nėra girtų. Atsirado girtų - žiūrėk tuojau nusipirktimai ir peštynės. Girtų pasilinksminimai ir pramogos dažniausiai baigiasi pakau-

laukia savo pražūtis, nes reichswelras neturi jokių motyvų saugoti šį žmogų - ne tik iš riski pagal savo temperamen-tą ir ypatumus.

Po Hindenburgio mirties reichswelro generolai leido armijai prisiekti Hitleriui dėl ištisos eilės sumetimų. Jie ro-rejo, kad "fuhreris" "susi-dėvėtų" valdžios slėgiamas: tai daug patogiau, negu pade-ryti iš jo kankinį tautos aky-se. Be to, reichswelro vėri-ninkai negalėjo tikėtis, nes-tuo metu Hitleris dar turėjo du milijonų ginkluotų entuz-jastų, kurie pasiryžę buvo pa-rtizininiam karui prieš reichswelrą.

Hitleris manė, kad šia prie-saika reichswelrą pririšo. Ji krumoje gi, reichswelras jį sau pririšo. Tikėdamas į savo misiją ir bijodamas savo drau-gų labiau, negu priešų, Hite-riš iš lėto paleido miliečių iš-smogiančias dalis, pasilikka-mas, galų gale, mugiakluotės bandos priešakyje, nors, tiesa, jam dar ištikimos bandos".

Tuo būdu, Hitleris yra ne kas kita, kaip žaizlas reichswelro rankose. O reichswelro priešakyje stovi jo didžiausias priešas gen. von Fritschas.

"Dabar po Hindenburgio mirties Hitleris neišdrįso pašalinti von Fritscho, bijodamas, kad reichswelras nepabandy-tų reaguoti. Jis pasitenkino tik tuo, kad paskyrė jam pagelbininkais generolus Blom-bergą ir Reichenau, kuriais, kaip jam atrodė, galėjo pasit-ikėti - tačiau ir šis apskai-čiavimas pasirodė esąs netei-singas. Kai lapkričio 3 d. tas pats Reichenau ir Goebelsas atėjo pas von Fritschą ir pa-siūlė jam pasitraukti - pas-tarasis atsiskakė, pareikalavęs, kad tokį pasiūlymą padarytų patsai Hitleris. Tą pačią die-ną 18 reichswelro generolų į-teikė fuhreriui pareiškimą palikti von Fritschą vietoje.

Nuo to laiko von Fritschas ir jo šalininkai jaučiasi tikrais padėties šeiminkais. Išimti-nai tik nuo jų ir pareina, ar

Hitlerio laimėjimas parei-na nuo dviejų priežasčių: pir-miausia, jis pažadėjo visiems viską ir, antra, jam pavyko hipnotizuoti vokiečius savo o-ratoriniais gabumais.

Jo žlugimas pareina nuo vienos vienintelės priežasties: Hitleris iš esmės yra nepati-kimiausias žmogus, homo af-fidelis.

Jis niekada nepasitikėjo sa-voja kariuomene; birželio 30 d. jis pats išūdė jos vadus ir buvo priverstas pasiduoti rei-chswelro malonei. Čia jis ir

toliau palaikyti Hitlerį, ar pa-likti jį jo paties likimui". Itengdamas, matyti, dirvą, reichswelras organizavo išti-krųjų politinę lygą prieš Hite-leri. Į ją įėjo buvusieji kom-batantai, "Plieninio šalmo" nariai ir visos politinės parti-jos išskyrant komunistus. Ši lyga neginkluota, tačiau turi labai galingą slaptą spaudą".

Jei tektų griebtis ginklo, Hitleris "gali pasitikėti tik 5000 pretorijiečių. Tačiau ir tarp jų pastaruoju metu di-delis bruzdėjimas dėl Bruek-nerio ir kitų "vadų" arešto".

Hitleris, straipsnio auto-rius manymu, "žino, kad at-teinančiais metais jo likimas išsispręs ir todėl jis stengiasi išlošti laiką. Griebdamasis si-stemos, kuri kadaise jam pa-tarnavo krašto vėduje, jis da-bar pasizada užsieniui visa, ką tik nori. Jis priėjo prie to, kad pasiūlė Wilhelmui sostą, tačiau Hohenzolernai, po šei-myninio pasitarimo, nutarė at-sisakyti nuo šio pasiūlymo, kuris eina iš panašaus šalti-nio. Iš kitos pusės, charakte-riinga, kad Schachtas, nors ir labai didelis garbės mėgėjas, atsiskakė užimti kanclerio vie-tą, kurią Hitleris jam pasiūlė greta su savim; matyti, jis blaiviai įvertino susidariusią būklę. Artimiausiu laiku rei-čia laukti, kad Schachtas vi-siškai turės pasitraukti".

Kaip visa tai turės pasibaig-ti? Straipsnio autorius ma-no:

"Politinių ir taktinių prie-žasčių, kurios priverstė gene-rolus palaikyti Hitlerį, 1935 metais nebebus. Galimas daik-tas, kad reichswelras dar kai-kurį laiką palaikys Hitlerį ra-mybėje. Tačiau perversinas ne-išvengiamas: Hitleris bus areš-tuotas ir valdžia teks direk-torijai, kurios narių pavardės jau dabar Vokietijoje yra mi-nimos. Reichas bus atstatytas sykiu su spaudos ir žodžio lai-svės įstatymais prieš žyklus ir politines partijas bus pakeisti. Generolas von Fritschas išeis į atsargą, bus išrinktas stei-giamasis reichstagas. Naujoji vyriausybė, užsienio palaikoma, pradės labai sunkų Vokie-tijos atgimimo darbą". "R".

PLATINKITE "DRAUGĄ" GARSINKITĖS "DRAUGE"

Kelionė Su Žmogžudžiu Rickum

(Iš mano dienorašio) (Pabaiga) Stasė balsu susijaokė ir maloniai at-sakė: "O jūs tikras artistas; mylit juo-žutitį!" Aš neištariau nei žodžio, nes aiškiai jaučiau, kad turiva reikalo su kokiu nors garsiu dezertyr...

verį ir kelis kartus bailiai apsidairė i mišką... "Čia turbūt išlipsiu" tarė jis, bet staiga telmoje išgirdom lyg laukinį girtų vyrų riksmą... Aš tyliai kalbėjau "Sveika Marija"... o mano Stasė taip pat matyt ruošėsi prie mirties... Jis pamatęs išbalusius mudviejų veidus tarė: "Nebijokite, per šią girią aš jau pėrvečiau!" Mudvi tartum išgirdu-sios Dievo balsą neradova žodžių atsaky-mui... Kiek pavažiavę pamatėm apvirtusį vežimą ir pamiškėje gautų girtų vyrų... Jie visi pamatė mus pradėjo įvairiais bal-sais spiegti, klykti, šaukti "sustok!" ir t.t. Mudviejų "draugas" ramiai pasižiū-rėjas nusijaokė ir supliekęs bėrukui per šoną pradėjo greičiaus važiuoti. Netrukus laimingai išvažiavom iš mi-ško... Jau manėva, kad čia mudviejų 'drau-gas' išlips; bet apsirikova... jis važiuo-toliaus. Staiga visą žemę nušvietė žaibas...

mudvi persizegnavo... "Draugas" keis-tai nusijaokė ir tarė: "Ką judvi do burtus išsimišlinota?" Stasė rimtai pa-aiškino: "Čia ne burtai, mudvi persizeg-nojova dėl to, kad mudviejų mamytė taip išmokino"... Jis dar labiau susijaokė ir tarė: "O ką judvi darytuta jei pamaty-tuta ugnį prie akies?" Stasė lyg nesuprą-tus paklausė: "Kokią ugnį?" Jis galvą palingavęs atsakė: "Apie tokią ugnį jūs gimnazijoje nemokina, jei norėtumėt jos paslaptį išmokti turėtumėt mokytiis pas mus..." Stasė vėl nudavus nesuprantanti paklausė: "O kur ta jūsų mokykla yra?" Čia jis lyg supykęs su-šuko: "Kas judvi per gimnazistės, kad neskaityta laikraščių"... Mudvi tylėjova... "Ir nieko negirdėjota apie Kn. Barzėžio nužudymą?" Atsakėva - ne! Man dingtelėjo į galvą, kad žmogū-dys Rickus, o Stasė lyg atspėjus mano mintį sušnibždė "Rickus!" Švystelėjus žaibui, vėl papliupo gau-sus lietus. Jis apsidairęs pamatė netoli kelio statoną namą. Išėjo iš vežimo ir

padėkojęs mudviem už pavežimą pasuko tuščiojo namo link...

Mudvi, tartum iš pačios mirties pas-prukusios, greitai važiuova namo.

Iš pradžių netikėjova pačios, jog mu-dviejų kelionės "draugas" buvo Rickus, nes Lietuvoje buvo pasklidęs gandas, kad Rickus Lenkijoje sušaudytas.

Tik po poros savaičių laiko, laikraš-čiai pranešė, kad žmogūdzys Rickus iš Lenkijos kalėjimo pabėgęs ir būstosi Lie-tuvoj. Taip pat laikrašty buvo Riekus-paveikslas, kurį prieš pora savaičių, ma-tėva gyvą...

Taigi tik dabar sužinojova, jog mu-dviejų kelionės "draugas" buvo žymiaus-ias Lietuvos žmogūdzys Rickus!

Nemuno duktė Gudrus Žmogus (Pasaka nuo tėvelio prieš 50 met. girdėta) Senoiose laikuose, Rygos mieste, atsi-rado žmogus, kuris eidamas gatvėmis šau-

kė: "Proto turėčiau, ale kišenė tuščia". Per kelias dienas jis vaikščiodamas vis tą patį kartojto: "Išminties būtų, ale ne-galiu su ja pasiekti to, ko noriu ir žinau".

Žmonės pradėjo galvoti ir kalbėti, kad jis iš proto išėjęs. Pradėjo tyrinėti. Iš-rodė, kad jis protingas žmogus, bet kam jis, eidamas gatvėmis, šaukia: "Kad pi-nigų turėčiau, tai nevaikščiočiau ir čia nerėkčiau".

Pasikalbėję keli turtuoliai nutarė su-šaukti visus miesto turtuolius. Kaip nu-tarė, taip ir padarė. Vieną dieną paskir-toj vietoj susirinkę pradėjo kalbėti apie tą keistą žmogų. Vieni sakė, kad jis be-protis, kiti ginėjo, kiti kitaip kalbėjo. Vienas turtuolis duoda tokį įnešimą: "Su-dėkime kiek pinigų ir duokime jam. Žiū-rėsimė, ką jis su tais pinigais darys". Tuoj kiti pritarė. Išrinko įgalotinius ir nuskyrė vietą.

Paskirtoj dienoj ir vietoj sunėšė kas kiek norėjo, o tas gudruolis vis gatvėmis vaikščiodamas tą patį kartojto.

(Daugiau bus)

MARGOJO PASAULIO IVAIRENYBĖS Rašo P. J. Vitkus CICERO, ILLINOIS

ISAISKINTA KEISTA LEGENDA

Keista legenda Pascagoula upės, ir jos slaptągi muzikaliai garsai, tenkščių indijonų buvo skaitomi kaip viršgamtiški.

Pirmieji balti žmonės, išgirdę tuos muzikos garsus, manė, kad tai garsai jūrų bugnų. Gi vienas vėlesnių laikų rašytojas sako: "Tuos muzikalius garsus dažnai galima išgirsti vasaros metu, o ypač vakare. Klausytojas, būdamas ant kranto, bei plaukdamas laiveliu, aiškiai girdi, aukščiau ir žemiau, kihančius graudus muzikalius garsus, visais žvilgsniais panašius į vėjinės arfos garsus ir tie garsai, neabejotinai, paeina iš vandens. Tie švelnūs, malonūs, graudingi garsai, visgi vienam klausytojui yra neabodūs, ir jiems sustojus pasidaro kiek lengviau".

Senovės Romos rašytojai tvirtindavo, kad tuometiniai jūrų unguriai tarpusavy turėjo tam tikrus garsus, kurie reiškė jų kalbą. Toji jų kalba buvusį labai švelni ir maloni. Yra to paties rašytojo užrašyta, būk tų laikų karalius Augustus gerai galėjęs suprasti tuos garsus bei žodžius.

Yra užrašytas vienas atsitikimas apie tuos jūrų, ar vandens, garsus ir Amerikos istorijoje. Kuomet prezidentas Humboldt plaukė pietinėmis jūromis, kartą, apie 7 val. vakare, išgirdo nepaprastą laive dundėjimą. Keistas baladėjimas nuagzdino keliauninkus, bet ir visą laivo įgulą. Iš pra-

VYSKUPAS MATULIONIS PHILADELPHIJOS

GRAZIAI VISŲ SUTIKTAS

PHILADELPHIA, PA.

Prieš piet, apie vienuoliktą valandą, šeštadienį, 9 d. vasario, Philadelphiajion atvyko J. E. vyskupas Teofilus Matulionis. Kad neklaidžiotų, jį iš Elizabetho, N. J., atvežė vietinis Šv. Kazimiero parapijos vikaras, kun. dr. Juozas Vytautas Martusevičia (tai jaunuolis, karštas Lietuvos patrijotas, nors, regis, šlagimis, labai mandagus ir išvaizdą turi tikrai aristokratišką.)

Pasivėikinus lietuvians su vyskupu, ir reporteriams angliškų laikraščių nutraukus atvaizdą, nuvežtas pas J. E. kardinolą Dougherty, iš čia pas miesto majorą, paskui į Independence Hall, o iš ten į puikiausį viešbutį — pietums. Iš viešbučio Ekscelencija atvyko į Šv. Kazimiero parapiją, kur, kaip ir stoty, pasitiko didelė minia viengenių.

Už tokį gražų priėmimą vyskupo Matulionio mūsų mieste (ne tik per viengenių, bet ir miesto valdybą), turime pirmoje vietoje tarti širdingiausias, viešą ačiū Antanui Užumekui. Jei ne jis, tai vyskupas Matulionis būtų čia priimtas taip, kaip anglai sako:

džių manyta, kad tie nepaprasti jūroje garsai buvo kiek toliau nuo laivo, bet greit pasirodė, kad garsai, eina nuo žemutinės laivo dalies. Tas bugnų dundėjimas buvo tiek garsus, kad išsigandę jūreiviai manė, jog akmenų laužytojas buvo paleistas į darbą. Bet greitu laiku susekta, kad tų garsų dirbėjai buvo ypatingos rūšies žuvis susispietusios prie laivo dugno.

simple, be jokių iškilnių. P. Užumekio, neprošal būtų tarti taipogi viešą ačiū ir Kazimui Zadeikiui, nes ir jis daug prisidėjo savo darbuote prie to gražaus priėmimo — pasitikimo vyskupu. Ir dabar visur agituoja, kad kuokiškimingiau būtų pagerbtas per 16 Vasario apvaikšėjimą Šv. Jurgio parap. salę šeštadienį, 16 d. vasario, vakare.

Vietinė spauda, ne tik anglišką (kuris ir atvaizdą vyskupo Matulionio patalpino), bet ir lenkų ir ukrainiečių, ir net rusų pravoslavų, apie vyskupą atvykinto Philadelphiajion labai gražiai atsiliepė. Du vietos lenkų katalikų laikraščiai: "Gwiaźda" ir "Jedność" net ir sveikinimo eilutes išspausdino savo skiltyse. Pasitikime ir pagarbos vyskupo puotoje dalyvavo, be lietuvių, dar ir vienas amerikonas, adv. Hubertas Horanas ir "litvakas" — "lietuvis" mozaizmo išpažintojas, teisėjas Williamas Lewisas taipgi šie kunigai: Ig Zimblis, Ig. Valančiūnas, J. Čepukaitis, Garmus, E. Paukštys ir Zolpas, dr. J. Vytautas Martusevičia, kuris, kaip aukščiau minėjau Philadelphiajion atvežė gerb. svečią. Stoty vyskupą Matulionį pasitiko ir vietinio "Krikščionių Sąjūdo" pirmininkas, P. Pukas, vicepirmininkas, J. Turauskas ir vietiniai lietuvių laikraščių korespondentas, K. Dryža ir K. Vidikauskas (pastarieji du visur tame priėmime dalyvavo). Ukrainiečių garsus menininkas, Vasilius Avromenko iš New Yorko, pasisūlė vyskupą Matulionį nufilmuoti per jo pagerbtuves 16 vasario, Šv. Jurgio svetainėje (Žinia, jis nufilmuotų ne tik vyskupą, bet visus to iškilmingo vakaro dalyvius ir visus to vakaro aktyvus — veikimą. Bet ar vakaro ruošėjai ant to sutiks, tai to dar nebežinan). Beje, pasitikime dalyvavo ir garsas Kazimieriečių veikėja, Ona Balčiūnienė ir jurgiečių pasididžiavimas, Natalija Mockelūnaitė, bei K. Zadeikio sūnus, Vaclovas; tai kuklus, bet labai darbštus, jaunikaitis.

Pranešėjas

Kiekvieno kataliko yra priedermė remti ir platinti katalikišką spaudą. Katalikis ka spauda nurodo žmogui iš ganymo kelius į amžinąjį.

PAIN-EXPELLER

Visokiems muskulų skausmams palengvinti naudokite ANCHOR PAIN-EXPELLER! Pain-Expelleris visumet palengvina skausmus.

KILLS PAIN

Nemalimas įveiktas — Dabar Valgo Viską

Panas J. K. iš Montreal, Kanada rašė, kad jam daug padėjo NUGA-TONE. Turi daugiau gyvybės ir nebejaucia pilvo skausmų. Tai nėra mokamas išdymas, jis buvo atsiųstas išuosa jo valia. Daug kitų pranešimų panašius rezultatus. NUGA-TONE vartojama netgi metams kaip pagalba mašino sistemai. Tai yra daktaro receptas ir turi gyduoles, kurios didina mašinos organų veikimą. Jei jūsų apertitas prastas arba turi vargą su mašinos — paimę ginkite NUGA-TONE. Pajusite naudą į kelias dienas. Mes žinome, kad patarai ir klaim. Mėnesio trytmentas už vieną dolerį. Parduoda visi aptiekoriai su garantija grąžinti pinigų, jei bėkit nepatenkinti. Nepriimkite pinigų. Nuo užkėtimio imkite UGA-SOL — Idealiu Lūsuotojų vidurių žobu ir 50c.

EMIL DENEMARK INC.

AUTHORIZED SALES AND SERVICE

TELEPHONE CRAWford 4100

PONTIAC BUICK CADILLAC LA SALLE

3848-60 OGDEN AVENUE

LISTEN TO W.E.D.C. RADIO STATION FOR USED CAR BARGAINS

CICERO LIETUVIŲ ŽINIOS

LIETUVIS "ŽYDUKS". — VISOS MAMOS JI IS BALSO PAŽIŠTA. — TROKAJ LIETUVISKOM SPALVOM. — NERA GEDA PEDLE VOTTI

Jau nuo pernai pas mus, Ciceroje, atsirado naujas bizniekis — lietuviškas "žydėlis" — pedliorius, kaip mūsų mamos paprastai vadina. Kad ir "žydėlis", bet jautas, dailus vyras, nors ir be barzdos. Tai P. Šeputis, kuris pardavinėja visokiąsias daržoves ir net į namus pristato.

Šeputis turi stiprų, gražų balsą, galima sakyti, jis yra pedliorių choro lyderis. Kaip jis sušunka, Ciceros mamos jau ir žino, kad čia lietuvis, ne žydus pedliorius, daržovių atvežė.

Šiuo laiku Šeputis busipis

ko naują, labai dailų, trokš, daržovėm vežioti. Jo trokas yra nudažytas lietuviškom spalvomis. Vadinasi, išvežiotojas yra lietuvis patrijotas ir trokas rodo lietuviškumą.

P. Šeputis duoda gerą "tavorą". Kitaip ir negali būti, nes pats yra gerų tėvų vaikas. Nors jis dar jaunas, bet nepilnikis, nusistatęs savo gyvenimui tikslą. Petras žino, kad be darbo ir pasišventimo, gyvenimo tikslo neatsieksi. Del to nesigėdi pedlevoti. Jis sako, jeigu žydėliai gali iš lietuvių gyventi, kodėl aš, lietuvis negaliu?

Valio, Petrai! Teisingai kalbi! Jeigu mūsų (lietuvių) jaunuoliai imtusi ar vienokio, ar kitokio užsiėmimo — darbo, ar amato, mūsų tarpe nebūtų tiek daug palūdimų, nekartų

gėdos ir tėvams ir tautai. Patiems tėvams būtų, kur kas, didesne parama, ypač senatvėje, iš vaikų pusės.

Visiems patartina paremti Petrą Šeputį, perkant iš jo daržoves.

Kitų tautų pedlioriai jam labai pavydi, bet "žyduks" Petras to nepaiso. "Juk", sa-

ko Petras, "aš lietuvis, Cicero lietuvių yra nemažai. Jeigu tik lietuviui man nepavydės, aš lietuviams geriau, negu biele kam, patarnausiu."

Ciceros Morka

GARSINKITĖS "DRAUGE"

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoje. Savirė 50 metų prityrimo. Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus. Mes atlikome darbą daugelį žymeny Chicagoje Lietuviai.

527 N. WESTERN AVE. arti Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103. Chicago, Illinois

ROSELLI BROTHERS, INC., PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai šikallime ir širdime visokių rūšių paminklų ir grabniačių. Mūsų šeimyna specializuojasi šime darbe per šešias kartas. Veskite paminklų reikalus tiesiai su pačiais išdirbėjais.

MOUNT CARMEL KAPINĖSĖ

Vienas blokas į rytus nuo didžiulų vartų

HILLSIDE, ILLINOIS

Trys telefonai: Rez. PENSACOLA 9011 BELMONT 3485 Offices HILLSIDE 2866 Vincent Roselli, secr.

Visi Telefonai: Yards 1741-1742

LAIDOJAM PIGIAU NEGU KITI

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį Moderniška Kopyčia ir Vargonai Dykai

J. F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius per 30 Metų 4605-07 So. Hermitage Avenue

GRABORIAI:

LACHAWICH IR SŪNOS

LIETUVIAI GRABORIAI Patarnauja laidotuvių kuopigūnais. Reikate medžių atsiskaiti, o mano darbu būsite užganėdinti. Tel. CANal 2315 arba 2516 2314 W. 23rd Pl., Chicago 1439 S. 49th Ct., Cicero, Ill. Tel. CICERO 5927

Telefonas YARds 1138

STANLEY P. MAZEIKA GRABORIUS

Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama. 3319 Lituanica Avenue Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS GRABORIUS

Kopyčia dykai 1410 SO. 49th COURT Cicero, Illinois Phone Cicero 2109

A. MASALSKIS GRABORIUS

3307 Lituanica Ave. Tel. Boulevard 4139

SIMON M. SKUDAS

GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAM Patarnavimas geras ir nebrangus 718 West 18th Street Telefonas MONroe 3377

J. F. RADZIUS

LIETUVIŲ GRABORIUS Pataldoja už \$25.00 ir aukščiau Moderniška kopyčia dykai 663 W. 18th St. Tel. CANal 6174 Chicago, Ill.

J. J. BAGDONAS

Laidojame ant lengvų išmokėjimų Rep. 3100 arba Pul. 4151 2506 W. 63rd St. 10734 S. Michigan Ave. N. RADIS, eh.

J. Liufėvičius GRABORIUS ir Balsamifotojas

Patarnauja Chicagoje ir apylinkėse. Didelė ir graži Kopyčia dykai 4092 Archer Ave.

I. J. ZOLP GRABORIUS ir LAIDOTUVIŲ VEDEJAS

1646 West 46th Street Tel. BOULEVARD 5202-8418

ATEJUS LIŪDESIIUI Pasiteiraukite!!

Juozapas Eudeikis ir Tėvas

Lengvais Išmokėjimais Laidotuvių Sąlygos REPUBLIC 8340 5340 SO. KEDZIE AVE.

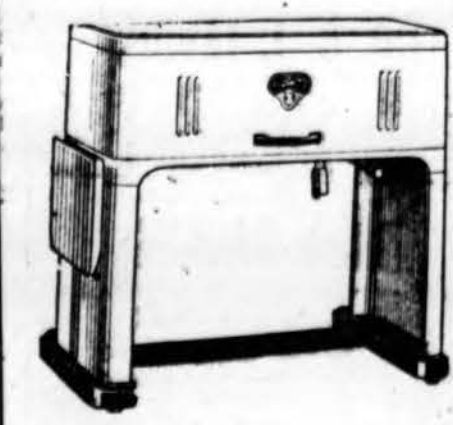
APEX

SKALBIAMOS MAŠINOS. NAUJI MODELIAI

\$39.50 iki \$99.50

APEX Prosinimo Mašina Suprosina drapanas į porą valandų vietoj visos dienos darbo

\$59.00 ir aukščiau

Budriko krautuviuje kas dieną yra demonstruojamos Naujos APEX mašinos ir parduodamos lengvais išmokėjimais po \$1.00 į savaitę.

Jos. F. Budrik, Inc. 3417-21 So. Halsted St.

Pašaukite telefonu Boulevard 4705 delei dykai demonstravimo jūsų namuose.

